

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, 2010. évi szeptember hó 21. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A lopás vétsége miatt a terhelt és társa ellen folyamatban volt büntető ügyben a Komárom-Esztergom Megyei Főügyészség és I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát elbírálva, a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2.Bf.530/2009/8. számú ítéletét annyiban változtatja meg, hogy a börtönbüntetés tartamát 4 (négy) hónapra, a közügyektől eltiltás tartamát 1 (egy) évre enyhíti, egyebekben a másodfokú határozatot az I. rendű terheltre vonatkozó részében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálat során felmerült 4550 (négyezer-ötszázötven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s:

A Komáromi Városi Bíróság a megismételt eljárás során 2009. október 15-én kihirdetett 1.B.88/2009/5. számú ítéletével I. rendű terheltet bűnösnek mondotta ki a Btk. 316. §-ának (1) bekezdése és (2) bekezdés II. fordulatának d) pontja szerinti társtettesként elkövetett lopás vétségében. Ezért, mint többszörös visszaesőt, négy hónap börtönbüntetésre és egy év közügyektől eltiltásra ítélte, azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. Az

eljárás során felmerült bünygyi költségbl 21.600 Ft viselésére kötelezte, megállapítva, hogy további 15.000 Ft költség az államot terheli.

Az ítélet ellen - amelyet az ügyész tudomásul vett - a terhelt és védője felmentésért fellebbezett. A Komárom-Esztergom Megyei Főügyészség átiratában /BF.1998/2008/5. szám/ az elítélési adatok pontosítása mellett az ítélet helybenhagyását indítványozta.

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság a 2010. április 22-én meghozott 2.Bf.530/2009/8. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet I. rendű terhelt tekintetében részben megváltoztatta. Szabadságvesztés büntetését - a terhére megállapított bűncselekmény miatt - egy évre közügyektől eltiltását két évre súlyosította, és 4440 Ft vagyonelkobzást is elrendelt vele szemben. Megállapította, hogy a másodfokú eljárás során felmerült 5030 Ft bünygyi költséget az állam viseli. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A városi bíróság által megállapított, és a megyei bíróság részéről a terhelt elítélései adatainak pontosításával a felülbírálat során irányadónak tekintett tényállás lényege a következő:

Az I. rendű terhelt az általános iskola 8. osztályát végezte el. Más ügyben jogerősen kiszabott szabadságvesztést tölt. Büntetésének megkezdése előtt hulladékgyűjtéssel foglalkozott, amelyből havi 30.000-40.000 Ft rendszeres jövedelem származott. Élettársi kapcsolatban él, három kiskorú gyermeke van. Vagyontalan.

A terheltet 1991 és 2005 között jogerősen 14 esetben ítélték el. Elítéléseire döntően vagyon elleni bűncselekmények /lopások/ miatt került sor. Előbb több ízben próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést, majd rövidebb, illetve egy és két év közti tartamú végrehajtandó szabadságvesztéseket szabtak ki vele szemben. A végrehajtandó szabadságvesztéseit több ízben összbüntetésbe foglalták.

Jelen cselekményét megelőzően legutóbb a Komáromi Városi Bíróság a 2006. november 16-án jogerőre emelkedett 5.B.188/2004/46.számú ítéletével lopás vétségének kísérlete, egyedi azonosító jel meghamisításának büntette, és ittás járművezetés vétsége miatt, mint többszörös visszaesőt, halmazati büntetésül tíz hónap börtönbüntetésre, két év közügyektől eltiltásra és két év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. Ezen szabadságvesztésének töltéséből 2007. február 3-án, 2008 február 2-áig terjedően feltételes szabadságra bocsátották.

Elbírált cselekménye idején a fenti feltételes szabadságra bocsátás tartama alatt elkövetett bűncselekmények miatt három büntetőeljárás folyt ellene. Az ittas járművezetés vétsége és más bűncselekmények miatt utóbb végrehajtandó szabadságvesztések kiszabására - egyben a feltételes szabadság megszüntetésére - került sor.

* * *

Az I. rendű és II. rendű terheltek 2008. január 12-én reggel személygépkocsival a K-B. közötti, használaton kívül helyezett vasúti pályatesthez mentek, hogy hulladékvasat gyűjtsenek. A 2-es számú vasúti átjáró környéken korábban a M. Zrt. sértett vascső keretből és azon lemezzsalag hálóból álló hófogókat helyezett el. A vágány mellett a terheltek a sértett tulajdonát képező, korrodált hófogókat találtak, amelyek egy részéről a lemezzsalag már hiányzott, míg a másik részük ép volt. A terheltek a hófogó keretét képező 16 mm átmérőjű vascsöveket összeszedték. Azért, hogy a gépkocsiba berakhassák, azokat összehajtották, illetve rövidebb darabokra tördelték. Összeszedtek több ép hófogót is, amelyekről letördelték a lemezzsalagokat, - amiket egy helyre összeraktak - majd a csupasz kereteket darabokra törték. Az összetört vascsöveket bepakolták a II. rendű terhelte tulajdonában lévő személygépkocsi csomagtartójába. Összesen 320 kg, 12.160 Ft értékű vascsövet szedtek össze, amit a V. M. Kft. O-i telephelyére vittek. A fémhulladék-gyűjtő telepen a vashulladékot az I. rendű terhelte 10.880 Ft-ért értékesítette. A kapott pénzből 2.000 Ft-ért üzemanyagot vásároltak, míg a fennmaradó összeget elfelezték.

Az eljárás során a vascsövek egy részét a V. M. Kft. O-i telephelyén lefoglalták. Ezzel a M. Zrt. sértett kára részben megtérült.

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság jogerős ítélete ellen 2010. május 21-én Bf.835/2010/1. számon a Komárom-Esztergom Megyei Főügyészség nyújtott be, a Be. 416. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján felülvizsgálati indítványt a terhelte javára a súlyosítási tilalom megsértése miatt, az ítélet megváltoztatása és a törvénynek megfelelő határozat meghozatala érdekében.

A Legfőbb Ügyészség indokai alapján az indítványt fenntartotta /BF.1660/2010. szám/.

A felülvizsgálati indítványban kifejtettek lényege szerint a másodfokú bíróság a Be. 354. §-a (4) bekezdésének d) pontjában foglalt súlyosítási tilalom megsértésével szabott ki az elsőfokú bíróság által alkalmazottnál hosszabb tartamú szabadságvesztést és közügyektől eltiltást a terhelttel szemben, mivel az elsőfokú ítélet ellen az ügyész fellebbezést nem jelentett be. Ezzel a fentiek szerinti felülvizsgálati okot képező eljárási szabályértést valósított meg.

2010. július 26-án kelt beadványában felülvizsgálati indítvánnyal élt I. rendű terhelt is, ügyészi fellebbezés hiányában az elsőfokú bíróság által kiszabottnál súlyosabb büntetés alkalmazása miatt.

A nyilvános ülésen a legfőbb ügyész képviselője és a védő az ügyészi, illetve a terhelti indítványt fenntartotta. Egybehangzóan a másodfokú határozat érdemi megváltoztatását, a törvénynek megfelelő határozat meghozatalát kérték.

A Legfelsőbb Bíróság a támadott határozatot a Be. 423. §-a (4) bekezdésének megfelelően I. rendű terhelt vonatkozásában egyrészt az indítványban meghatározott, a Be. 416. §. /1/ bekezdés d.) pontja szerinti okból, másrészt - a Be. 423. §-a /5/ bekezdésére figyelemmel a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontjában foglalt abszolút eljárásjogi szabálysértések tekintetében bírálta felül.

Ennek során a felülvizsgálati indítványokat a megyei főügyészség, illetve a Legfőbb Ügyészség jogi álláspontjával egyezően az alábbiak szerint alaposnak találta.

A súlyosítási tilalom az 1998:XIX. törvény (Be) Alapvető rendelkezéseihez (1-11.§) kapcsolódóan a Be. egyik további elvi rendelkezése, amely a magyar büntetőeljárásban - a súlyosítást hivatalból, kizárólag a terhelt javára szóló fellebbezés esetén is lehetővé tevő 1951.évi III. tv. Bp.), 1954-ben megváltoztatott rendelkezéseit kivéve - következetesen érvényesül. A súlyosítási tilalom szorosan összefügg más eljárási elvekkel és azok érvényesülésének egyik biztosítéka. A jogorvoslati jognak /Be. 3. §-ának (3) bekezdése/ és a védelem jogának (Be. 5. §-a) gyakorlati hatályosulását segíti azzal, hogy a terhelt és a védő fellebbezési jogát olyan tekintetben kockázatmentessé teszi, miszerint a törvényben tételesen meghatározott súlyosítási tilalom alá eső rendelkezés az ítélet felülbírálata során a terhelt terhére irányuló fellebbezés nélkül nem hozható meg.

A Be. 354. §-ának (1) bekezdése szerint „Az elsőfokú bíróság által felmentett vádlott bűnösségét megállapítani, a vádlott büntetését, illetve a büntetés helyett alkalmazott intézkedést súlyosítani csak akkor lehet, ha a terhére fellebbezést jelentettek be. Ez irányadó akkor is, ha a másodfokú bíróság a 353. § alapján bizonyítást vesz fel, és annak eredményeként súlyosabb büncselekmény állapítható meg.”

A (4) bekezdés d) pontja pedig külön is is előírja, hogy a súlyosítási tilalom folytán a másodfokú bíróság a vádlott terhére bejelentett fellebbezés hiányában nem szabhat ki végrehajtandó szabadságvesztés helyett hosszabb tartamú szabadságvesztést, annak felfüggesztése, vagy részbeni felfüggesztése mellett sem.

A másodfokú bíróság ezen rendelkezéseket sértette meg. Indokolásában a súlyosítási tilalom értelmezésére nem is tért ki, nyilvánvalóan elkerülte a figyelmét, hogy az elsőfokú ítéletet az ügyész tudomásul vette, az ellen fellebbezést egyáltalán nem jelentett be. Ugyanakkor a terhelte szabadságvesztésének és közügyektől eltiltásának mértékét egyaránt súlyosította. Ezzel a Be. 416. §-a (1) bekezdésének d) pontjában írt eljárásjogi felülvizsgálati okot valósított meg.

A Be. 427. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerint a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot megváltoztatja, és a törvénynek megfelelő határozatot hoz, egyebek mellett akkor, ha a bíróság határozatának meghozatalára a súlyosítási tilalom (Be. 354.-355.§-a, 405. § (1) és (3) bekezdése, 549. § (4) bekezdése) megsértésével került sor.

A kiszabott büntetést vizsgálva megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a Btk. 37. §-ában meghatározott büntetési céloknak, és 83. §-a szerint büntetés kiszabási elveknek megfelelően alkalmazott a terhelte feltételes szabadságra bocsátás idején elkövetett cselekménye miatt a többszörös visszaeső terhelttel szemben négy hónapi börtönbüntetést, egy év közügyektől eltiltást. Az elsőfokú ítéletnek a megyei bíróság által egyebekben helybenhagyott rendelkezései törvényesek. Törvényes a vagyonek kobzása másodfokú bíróság általi elrendelése is.

Enyhébb büntetési nem - pénzbüntetés - alkalmazása, illetve a

törvényi minimumnak megfelelő tartamú szabadságvesztés kiszabása, avagy a közügyektől eltiltás mellőzése nem merül fel.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság az elsőfokú bíróság által alkalmazottal azonos tartamú fő- és mellékbüntetést találta indokoltnak. Ennek megfelelően a másodfokú határozatnak a súlyosítási tilalmat sértő rendelkezéseit megváltoztatta, és 4 hónapi börtönbüntetést, valamint 1 év közügyektől eltiltást szabott ki a terhelttel szemben, míg egyebekben a másodfokú bíróság határozatának rendelkezéseit hatályban tartotta.

A Legfelsőbb Bíróság ítélete elleni fellebbezés, illetőleg felülvizsgálat kizárásáról a Be. 3. §-ának (4) bekezdése és 416. §-a (4) bekezdésének b) pontja rendelkezik. Az ismételt felülvizsgálati indítvány tilalmát a Be. 418. §-ának (3) bekezdése, és 421. §-ának (3) bekezdése szabályozza.

A Legfelsőbb Bíróság ítélete a Be. 420. §-án alapul.

Budapest, 2010. év szeptember hó 21.

Dr. Édes Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter s.k. előadó bíró, Dr. Horváth Ibolya s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bíróági ügyintéző
MGy

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
Bfv.I.609/2010/9.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Budapesten, 2010. évi szeptember hó 27. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A lopás vétsége miatt a terhelt és társa ellen folyamatban volt felülvizsgálati ügyben a Legfelsőbb Bíróság a Bfv.I.609/2010/6. számú ítéletét akként javítja ki, hogy a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság felülvizsgált ítéletének száma helyesen 2.Bf.530/2009/8.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Legfelsőbb Bíróság 2010. évi szeptember hó 21. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott, fenti számú ítéletének kihirdetését követően észlelte, hogy a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság felülvizsgált ítéletének száma tévesen, 3.Bf.167/2009/5. számként lett feltüntetve a rendelkező részben.

Erre tekintettel ítéletét a Be. 261. § (1) bekezdése alapján nyilvánvaló számelírás miatt a rendelkező rész szerint hivatalból kijavította.

A jogorvoslati jogosultságot a Be. 3. § (4) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2010. év szeptember hó 27.

Dr. Édes Tamás s. k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter s. k. előadó bíró, dr. Horváth Ibolya s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

*bíróági tisztviselő
MGy*